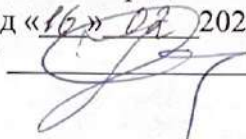

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права**

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від «16» 09 2023 р., № 2
Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Міжнародне економічне право»
для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(денна форма навчання)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-професійна програма: «Міжнародні економічні відносини»
статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право» складена на основі освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» освітнього рівня бакалавр спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», затвердженої Вченою радою «26» 05. 2022 року (протокол №9).

Укладачі:

М. АНІСІМОВА, к.і.н., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри міжнародного права

О. ЧЕРНЕЦЬКА, к.ю.н., доцент, завідувач
кафедри міжнародного права

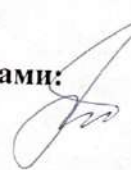
Рецензенти:

М. КАРМАЛІТА, д.ю.н.,
професор кафедри міжнародного права

М.ГЛУХ, к.ю.н., доцент,
завідувач кафедри публічного права

Гарант
освітньо-професійної програми:

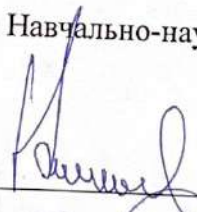
Я. БЕЛІНСЬКА, д.е.н., професор,
професор кафедри міжнародних економічних
відносин

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права, протокол від «31» січня 2023 р. № 10

Завідувача кафедри міжнародного права О. ЧЕРНЕЦЬКА, к.ю.н., доцент

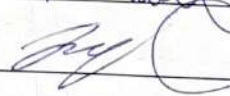
Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від «23» 02. 2023 р. № 9

Голова вченої ради ННІ права

В. ТОПЧІЙ, д.ю.н., професор

В.о. директора ННЦМЯОП

І. КАЧУР, к.біолог.н., доцент

Реєстраційний № _____

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму навчальної дисципліни
«Міжнародне економічне право»
для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

На початку XXI ст. в рамках ООН світова спільнота сформулювала глобальне бачення цілей розвитку тисячоліття з чітким баченням кінцевого результату. Їх досягнення передбачає втілення реальних змін у життя людей у напрямі не лише зменшення рівня бідності, а й створення гідних умов для їх життєдіяльності та доступу до публічних послуг. Такі амбітні цілі не можуть не передбачати зміну сучасного світового економічного порядку, який недостатньою мірою враховує інтереси країн, що розвиваються.

Звідси стає очевидною необхідність формування у здобувачів вищої освіти адекватного розуміння закономірностей функціонування світового господарства та можливостей правового захисту державних інтересів на міжнародному рівні. Адже саме наявність таких знань у майбутньому стане запорукою належного відстоювання економічних інтересів України у правовому вимірі.

Методологічна цінність цього курсу для фахівців у сфері міжнародних економічних відносин доповнюється ще й тим, що саме оволодіння основоположними нормами і категоріями міжнародного економічного права дозволить їм отримати повноцінне уявлення про можливості захисту інтересів вітчизняних суб'єктів господарювання за допомогою правових засобів у міжнародних відносинах.

Програма курсу "Міжнародне економічне право" включає в себе зміст дисципліни, плани лекційних та семінарських занять, перелік основної навчальної та додаткової літератури, а також завдання винесені на самостійне опрацювання здобувачами вищої освіти та індивідуальну роботу під керівництвом викладача. Вона орієнтована на використання кредитно-модульної системи навчання, що позначилось на її структурній побудові. Зміст програми націлений на те, щоб здобувачі вищої освіти максимально ефективно оволоділи необхідним об'ємом знань та умінь.

Рецензована програма орієнтує здобувача вищої освіти на творче осмислення курсу, спрямована на формування у нього навичок практичного застосування міжнародно-правових норм при вирішенні навчальних задач і відповідає встановленим вимогам з точки зору методології та методики викладання дисципліни «Міжнародне економічне право». Вона складена на належному науково-теоретичному та професійному рівні, що сприятиме якісній підготовці майбутніх фахівців і може бути рекомендована до затвердження та використання у навчальному процесі.

Завідувач кафедри публічного права,
к.ю.н., доцент

Марина ГЛУХ

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму навчальної дисципліни
«Міжнародне економічне право»
для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Обов'язкова початкова дисципліна «Міжнародне економічне право» передбачена для вивчення здобувачами вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» розрахована на вивчення протягом одного навчального семестру. На вивчення цього курсу планом навчального процесу відведено 4 кредити, тобто 120 годин. Формою підсумкового контролю є диференційований залік.

Інформаційний матеріал, що складає зміст програми, розподілено на два модулі, за підсумками вивчення яких здобувачі вищої освіти мають виконати (в якості контрольного заходу) модульні контрольні роботи. У списку джерел, рекомендованих для вивчення, велика питома вага припадає на багатосторонні договори регіонального та універсального рівнів, присвячені різним аспектам міжнародно-правового співробітництва в економічній сфері. Для кращого засвоєння наявних в них міжнародно-правових приписів, здобувачам вищої освіти рекомендовано також велику низку наукових праць дослідників, що вивчали зазначену проблематику.

Рецензована програма навчальної дисципліни покликана сприяти зростанню пізнавальної активності здобувачів вищої освіти, формуванню у них умінь практично застосовувати матеріал лекцій, розвитку творчого мислення та навичок узагальнення сучасних тенденцій розвитку міжнародних економічних відносин, а також вміння об'єктивно оцінювати зусилля зацікавлених у них акторів міжнародних економічних відносин щодо їх регулювання та аналізувати досвід країн економічних лідерів щодо подолання наслідків світової економічної кризи та формування нової архітектури глобальної економіки.

Рецензована програма складена на належному науково-теоретичному та методичному рівні, в цілому відповідає вимогам державного освітнього стандарту для такого виду документації й тому може бути рекомендована до затвердження та використання у навчальному процесі.

Професор кафедри міжнародного права,
д.ю.н., доцент

Марія КАРМАУТА

ЗМІСТ

1	Передмова	4
2	Опис навчальної дисципліни	5
2.1	Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни	5
2.2	Результати навчання	5
2.3	Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни	6
2.4	Структура навчальної дисципліни	6
3	Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями	7
4	Критерії оцінювання	17
5	Засоби оцінювання	20
6	Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю	20
7	Рекомендована література	23
8	Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни	26

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Міжнародне економічне право» належить до обов'язкових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини».

Метою навчальної дисципліни є досягнення глибокого розуміння здобувачами вищої освіти природи та сутності міжнародних економічних відносин в контексті сучасних тенденцій розвитку світової економіки, форм та змісту інституційного та договірного механізмів співробітництва держав у сфері міжнародних економічних відносин, особливостей правового регулювання в рамках основних підгалузей міжнародного економічного права; формування навичок практичної роботи з міжнародно-правовими актами; основних принципів і тенденцій розвитку світової економіки та місця в ній економіки України.

Завданнями навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право» є створення навчальної ситуації, яка б сприяла належному засвоєнню здобувачами вищої освіти основних положень доктрини міжнародного економічного права, а також набуттю практичних умінь і навичок роботи з міжнародно-правовими нормами; формування творчого та системного мислення здобувача вищої освіти, яке дозволило б застосовувати отримані в процесі вивчення курсу «Міжнародне економічне право» знання у фаховій щоденній діяльності; виховання творчого, самостійного підходу у відстоюванні власної наукової позиції.

Методи та форми навчання: при викладанні дисципліни застосовуються такі методи навчання, як: репродуктивний; проблемне навчання; евристичний (частково-пошуковий); дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється через застосування таких форм навчання, як: проблемні лекції; панельна дискусія; міні-конференції; семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди; рольові ігри (елементи), тренінги; презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань; застосування наочних засобів (схеми, таблиці тощо); моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань; роботу в Інтернеті, бібліотеці; консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Організація поточного та підсумкового контролю знань

Для оцінки знань здобувачів вищої освіти з дисципліни використовуються такі методи контролю: індивідуальне опитування здобувачів вищої освіти (усне та письмове); тестування; рішення ситуаційних завдань; обговорення творчих робіт; модульний контроль; диференційований залік.

Основні методи контролю знань здобувачів вищої освіти з міжнародного економічного права:

за змістовим модулем:

– усна перевірка (опитування, розв'язання проблемних ситуацій тощо) на семінарах, враховуючи, що рівень підготовки здобувача вищої освіти відображає систематичність його самостійної роботи над курсом;

- тестова перевірка за темами дисципліни;
- практична перевірка – вирішення ситуаційних завдань, вправ;
- захист та обговорення доповідей;
- виконання модульних контрольних робіт, диференційований залік.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної Дисципліни
Денна форма		Денна форма
Кількість кредитів – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов'язкова
Модулів – 2	Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини» (шифр і найменування)	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		3- й
Загальна кількість годин - 120		Семестр
		6-й
		Лекції
	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини» Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»	26 год.
		Практичні, семінарські
		22 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		70 год.
		Інд.-конс. робота: 2 год.
		Форма семестрового контролю: Диф.залік

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

СК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК12. Здатність використовувати нормативно розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 2. Здатність планувати, оцінювати та управляти офшоризацією, основується на принципах та нормах міжнародного права і фіскальних систем різних країн.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН 17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України

ПРН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізитами навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право» для освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» є: «Філософія», «Економічна теорія», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародні організації». З цієї причини, в ході лекцій викладач проводить паралелі до набутих раніше знань здобувачів вищої освіти і формує у здобувачів вищої освіти цілісне бачення тенденцій розвитку міжнародного економічного права.

Постреквізитами є: «Офшоризація світової економіки».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародне економічне право»

Денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції	Семінарські (практичні) заняття	Індивідуально-консультативна робота	Самостійна робота здобувача вищої освіти	Всього
Модуль I = 2,5 залікових кредити (75 годин)						
Змістовний модуль 1. Міжнародне економічне право (МЕП) як галузь міжнародного публічного права						
T.1	Історія формування та розвитку МЕП	2	2	-	6	10
T.2	МЕП як галузь міжнародного публічного права	2	2	-	6	10
T.3	Цілі та принципи МЕП	2	2	-	8	12
T.4	Міжнародний економічний порядок та економічна безпека держав	2	2	-	7	11
Змістовний модуль 2. Міжнародні організації та їх роль у системі міжнародного економічного порядку						
T.5	Міжнародні організації в сфері міждержавних економічних відносин	2	2	-	5	9
T.6	Міжнародно-правові засади регіонального економічного співробітництва	2	2	-	7	11
T.7	Основи економічного співробітництва в рамках ЄС	2	2	-	8	12
Всього по модулю:		14	14	0	47	75
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Модуль II = 1,5 залікових кредити (45 годин)						
Змістовий модуль 3. Основні підгалузі та інститути міжнародного економічного права						
T.8	Міжнародне торговельне право	4	4	-	7	15
T.9	Міжнародне фінансове право	4	2	-	9	15
T.10	Міжнародне податкове право	4	2	2	7	15
Всього по модулю		12	8	2	23	45
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу		26	22	2	70	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1. Міжнародне економічне право (МЕП) як галузь міжнародного публічного права

Тема 1. Історія формування та розвитку міжнародного економічного права

План лекційного заняття

1. Виникнення норм міжнародно-правового регулювання економічних відносин держав.
2. Характер середньовічних економічних відносин між державами.
3. Міжнародне економічне право Нового часу.
4. Міжнародні економічні відносини і міжнародне право сучасності.

План семінарського заняття

1. Зародження міжнародного економічного права в часи Античності:
 - різні підходи до розуміння відправної точки розвитку міжнародного економічного права (Lex Rhodia та jus gentium);
 - особливості розвитку міжнародних економічних відносин у стародавні часи.
2. Розвиток форм правового регулювання міжнародних економічних відносин в епоху Середньовіччя:
 - принцип jus commercii;
 - зміна характеру торгівлі з внутрішньоконтинентальної на міжконтинентальну та інші особливості еволюції міжнародних економічних відносин в Середні віки;
 - lex mercatoria як особливий феномен в системі регулювання торгових відносин.
3. Міжнародне економічне право Нового часу:
 - протистояння прихильників принципу відкритого моря та принципу територіального;
 - особливості регулювання ринкової торгівлі;
 - зростання ролі колізійних норм та поява нових видів міжнародних договорів;
 - політика вільної торгівлі та розширення практики застосування режиму нації найбільшого сприяння.
4. Міжнародне економічне право в епоху глобалізації:
 - характеристика інтеграційних процесів в Європі;
 - МВФ та ГАТТ;
 - утвердження міжнародного економічного права як галузі міжнародного публічного права;
 - фактори впливу на розвиток сучасних міжнародних економічних відносин.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Світова економічна криза і формування нової архітектури глобального економічного порядку.

Питання для самоконтролю:

1. Які доктринальні підходи до розуміння відправної точки розвитку міжнародного економічного права Вам відомі?
2. Які особливості розвитку міжнародних економічних відносин у стародавні часи?
3. Які еволюційні зміни відбулися у характері торгівлі у період Середньовіччя?
4. Які особливості еволюційного розвитку міжнародних економічних відносин в Середні віки?
5. Які фактори впливу на розвиток сучасних міжнародних економічних відносин притаманні для епохи глобалізації?

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3];

Допоміжна: [1; 2; 3; 4; 5; 6; 8; 10; 11; 23]; Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1; 5; 9].

Міжнародні видання: [1;2;3];

Тема 2. Міжнародне економічне право – галузь сучасного міжнародного публічного права

План лекційного заняття

1. Поняття міжнародного економічного права та його предмет.
2. Суб'єкти в міжнародному економічному праві.
3. Джерела міжнародного економічного права та його норми.
4. Співвідношення міжнародного економічного та міжнародного приватного права.

План семінарського заняття

1. Предмет і метод міжнародного економічного права:
 - концептуальні підходи до предмету міжнародного економічного права;
 - особливості методу регулювання в міжнародному економічному праві;
 - характерні риси міжнародного економічного права в системі міжнародного права.
2. Суб'єкти в міжнародному економічному праві:
 - основні суб'єкти в міжнародному економічному праві;
 - держави і економічний суверенітет;
 - поняття “наднаціональність” та її ознаки;
 - економічні права та обов'язки держав;
 - Україна як суб'єкт міжнародного економічного права.
3. Джерела міжнародного економічного права:
 - звичай;
 - договір;
 - акти міжнародних організацій, доктрина та практика міжнародних судових інстанцій.
4. Співвідношення міжнародного економічного та міжнародного приватного права:
 - відмінності міжнародного економічного та міжнародного приватного права за предметом регулювання, за колом суб'єктів, за джерелами;
 - концепції співвідношення міжнародного економічного і міжнародного приватного права.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Теорія міжнародного господарського права В.М. Корецького.
2. Проблема правосуб'єктності транснаціональних корпорацій в міжнародному економічному праві.

Питання для самоконтролю:

1. Які концептуальні підходи до предмету міжнародного економічного права існують у доктрині міжнародного права?
2. Хто належить до групи основних суб'єктів МЕР?
3. Розкрийте зміст поняття економічний суверенітет.
4. Як слід розуміти “наднаціональність”? Охарактеризуйте її ознаки.
5. Які концепції співвідношення міжнародного економічного і міжнародного приватного права Вам відомі?

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3];
 Допоміжна: [3; 4; 5; 6; 8; 26; 28];
 Інформаційні ресурси в Інтернеті: [5; 7; 9].
 Міжнародні видання: [2;3];

Тема 3. Цілі та принципи міжнародного економічного права

План лекційного заняття

1. Цільові орієнтири міжнародного економічного права.
2. Роль основних принципів міжнародного публічного права у процесі розвитку

3. міжнародного економічного права.
4. Характеристика спеціальних принципів міжнародного економічного права.

План семінарського заняття

1. Цілі міжнародного економічного права:
 - цільові орієнтири в міжнародному економічному праві;
 - співвідношення цілей міжнародного публічного і міжнародного економічного права.
2. Основні принципи міжнародного публічного права та їх роль у регулюванні міжнародних економічних відносин:
 - функції основних принципів міжнародного права;
 - характеристика основних принципів міжнародного права;
 - реалізація основних принципів міжнародного права в процесі регулювання міжнародних економічних відносин.
3. Характеристика спеціальних принципів міжнародного економічного права:
 - особлива природа принципів міжнародного економічного права порівняно з принципами міжнародного права;
 - класифікація основних принципів міжнародного економічного права;
 - зміст основних принципів міжнародного економічного права.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Роль принципів взаємної вигоди, недискримінації та режиму найбільшого сприяння в регулюванні міжнародних економічних відносин.

Питання для самоконтролю:

1. Які цілі міжнародного економічного права і як вони співвідносяться з цілями міжнародного публічного права?
2. В чому проявляється особлива природа принципів міжнародного економічного права порівняно з принципами міжнародного права?
3. В яких міжнародних документах зафіксовані спеціальні (галузеві) принципи МЕРП?
4. Який зміст принципу взаємної вигоди?
5. Яку роль відіграють принципи недискримінації та режиму найбільшого сприяння в регулюванні міжнародних економічних відносин?

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3];
 Допоміжна: [5; 6; 7; 10; 11; 16; 19; 23];
 Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1; 4; 6].
 Міжнародні видання: [2; 3];

Тема 4. Міжнародний економічний порядок та економічна безпека держав

План лекційного заняття

1. Поняття міжнародного економічного порядку.
2. Економічне співробітництво як правовий обов'язок.
3. Концепція економічної безпеки та її нормативне забезпечення.

План семінарського заняття

1. Міжнародний економічний порядок: сутність, характерні риси та еволюція:
 - поняття “економічний порядок”;
 - вимоги встановлення нового міжнародного економічного порядку в інституційному вимірі і з точки зору матеріальних норм;
 - вимоги до реформування міжнародного економічного порядку на сучасному етапі;
 - характерні ознаки сучасного міжнародного економічного порядку.
2. Економічне співробітництво як правовий обов'язок:
 - ініціативи зі стимулювання співробітництва країн, що розвиваються;
 - офіційна допомога розвитку;
 - джерела фінансування офіційної допомоги розвитку;
 - контраргументи щодо використання офіційної допомоги розвитку.

3. Міжнародна економічна безпека:
- поняття “міжнародна економічна безпека” та його нормативне закріплення;
 - основні загрози щодо зміцнення міжнародної економічної безпеки у глобальному контексті.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Проблеми енергетичного розвитку і економічної безпеки в умовах глобалізації.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте зміст поняття “економічний порядок”.
2. Які характерні ознаки сучасного міжнародного економічного правопорядку Вам відомі?
3. Розкрийте зміст поняття “офіційна допомога розвитку”?
4. Які існують джерела фінансування офіційної допомоги розвитку?
5. В яких міжнародно-правових джерелах дано нормативне закріплення поняття “міжнародна економічна безпека”?
6. Які особливості проблем енергетичного розвитку і економічної безпеки держав проявила епоха глобалізації?

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3];
 Допоміжна: [4; 5; 7; 10; 11; 16; 23];
 Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1; 4; 7].
 Міжнародні видання: [3; 4];

Змістовий модуль 2. Міжнародні організації та їх роль у системі міжнародного економічного порядку

Тема 5. Міжнародні організації в сфері міждержавних економічних відносин

План лекційного заняття

1. Міжнародні економічні організації та їх класифікація.
2. Міжнародні економічні організації системи ООН.
3. Міжнародні економіко-політичні організації світу.

План семінарського заняття

1. Міжнародні економічні організації: поняття, ознаки, класифікація:
 - поняття “міжнародна економічна організація”;
 - характерні риси міжнародних економічних організацій;
 - роль міжнародних економічних організацій в сфері регулювання економічного співробітництва;
 - класифікація міжнародних економічних організацій.
2. Міжнародні економічні організації системи ООН:
 - роль Генеральної Асамблеї, Ради Безпеки та ЕКОСОР в системі регулювання економічного співробітництва держав-членів ООН;
 - Конференція ООН з питань торгівлі і розвитку (ЮНКТАД): функції та основні досягнення;
 - Організація ООН з промислового розвитку (ЮНІДО) та її цілі;
 - Програма розвитку ООН (ПР ООН): цілі, структура та основні результати діяльності в Україні;
 - Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ) як ключовий орган в сфері регулювання сфери співробітництва з економічних питань.
3. Міжнародні економіко-політичні організації:
 - Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК): цілі, структура та основні результати функціонування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Правова і не правова складові сучасного міжнародного економічного порядку.

Питання для самоконтролю:

1. Які специфічні ознаки мають міжнародні економічні організації (МЕО) порівняно з класичними міжнародними організаціями (МО)?
2. В яких випадках можна говорити про власне правотворчу діяльність МЕО?
3. Які класифікації МЕО Вам відомі?
4. Які Вам відомі параорганізації? Чим вони відрізняються від решти МЕО?
5. Охарактеризуйте повноваження ЕКОСОР.
6. Що Вам відомо про організаційну структуру та основні цілі ПР ООН?

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3;];
 Допоміжна: [4; 5; 7; 10; 11; 16; 19; 23];
 Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1; 4; 7];
 Міжнародні видання: [3; 4];

Тема 6. Міжнародно-правові основи регіонального економічного співробітництва

План лекційного заняття

1. Еволюція співробітництва держав на американському континенті та його сучасний стан.
2. Правові основи співробітництва арабських держав.
3. Економічні співтовариства африканських держав.
4. Інтеграційні проекти держав пострадянського простору.

План семінарського заняття

1. Перспективи економічного співробітництва в рамках Організації американських держав (ОАД):
 - еволюція міжамериканського співробітництва;
 - статутні цілі Організації американських держав (ОАД);
 - характеристика основних напрямів функціонування ОАД;
 - альтернативні інтеграційні проекти (на прикладі Північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА) та Карибського співтовариства і спільного ринку (КАРІКОМ)).
2. Ліга арабських держав (ЛАД) та її роль в налагодженні економічного співробітництва арабських держав:
 - цілі Ліги арабських держав;
 - організації, створені за ініціативи чи за підтримки ЛАД, в т.ч. Рада економічної єдності.
3. Інституційна основа економічного співробітництва країн Африки:
 - Африканський Союз;
 - субрегіональні економічні угруповання (Митний і економічний союз країн Центральної Африки (ЮДЕАК), Економічне співтовариство країн Західної Африки (ЕКОЗАС), Південноафриканське співтовариство розвитку (САДК), Спільний ринок Східної та Південної Африки).
4. Міжнародно-правові співробітництва економічного співробітництва пострадянських країн:
 - Євразійське економічне співтовариство (ЄврАзЕС);
 - Організація за демократію і економічний розвиток (ГУАМ);
 - Митний Союз Росії, Білорусії та Казахстану.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Економічне співробітництво азійських держав в рамках АСЕАН.

Питання для самоконтролю:

1. Через які стадії пройшла еволюція міжамериканських відносин?
2. Дайте характеристику основних статутних цілей ОАД.
3. Які інтеграційні цілі визначені статутом ОАД та які завдання для їх досягнення погодилися взяти на себе держави-члени цієї організації?
4. Що Вам відомо про цілі Ліги арабських держав? Де (в якому міжнародному документі) вони застережені?
5. Скільки країн Африки є членами АС та чим ця організація відрізняється від своєї попередниці – ОАЄ?
6. Що Вам відомо про програму НЕПАД?
7. В рамках яких субрегіональних територіальних об'єднань країни Африки здійснюють регіональну економічну інтеграцію?
8. Коли і для яких цілей було створено ЄвразЕС?
9. Які основні завдання покликана вирішувати Організація за демократію і економічний розвиток (ГУАМ)? Дайте оцінку її діяльності.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3;];
 Допоміжна: [4; 5; 7; 10; 11; 16; 19; 23];
 Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1; 4; 7;].
 Міжнародні видання: [3; 4];

Тема 7. Основи економічного співробітництва в рамках ЄС.

План лекційного заняття

1. Митне право ЄС: поняття та джерела.
2. Порядок проведення митних операцій та митний контроль.
3. Податкове право ЄС: поняття та джерела.
4. Податкова система, види податків.
5. Бюджетне право ЄС: поняття та джерела. Поняття, структура та принципи побудови бюджету ЄС.
6. Бюджетний процес.
7. Механізм бюджетного контролю.

План семінарського заняття

1. Митне право ЄС:
 - Єдиний митний тариф (СМТ) та єдина номенклатура товарів.
 - Визначення митної вартості товарів.
2. Податкове право ЄС:
 - Правове регулювання податків в ЄС:
 - а) гармонізація непрямого оподаткування;
 - б) гармонізація прямого оподаткування.
3. Бюджетне право ЄС:
 - Поняття, структура та принципи побудови бюджету ЄС.
 - Бюджетний процес.
 - Механізм бюджетного контролю.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Загальна характеристика митного кодексу.
2. Міжнародні угоди про уникнення подвійного оподаткування.
3. Гармонізація податкового законодавства України до стандартів права ЄС.
5. Формування бюджетного права ЄС.
6. Принципи побудови бюджету ЄС.
7. Сучасні політичні виклики та бюджет ЄС

Питання для самоконтролю:

1. Як співвідносяться (взаємодіють) між собою митне право ЄС та митне законодавство країн-членів ЄС?
2. Які норми Митного кодексу ЄС є найважливішими для управління митним союзом та для правової безпеки фізичних осіб?
3. Поясніть, як у міру розвитку процесу інтеграції змінювались завдання податкової політики в досягненні цілей засновницьких договорів.
4. Чи можна стверджувати, що міжнародні договори відіграють помітну роль серед джерел європейського податкового права? Обґрунтуйте свою відповідь, наведіть приклади таких угод.
5. Назвіть особливості правового регулювання податків на рівні Співтовариств? У чому вона проявляється?
6. Як можна визначити правову (юридичну) природу Бюджету ЄС?
7. В чому полягає значення бюджету ЄС?
8. Що Вам відомо про бюджетний орган ЄС? В чому полягає його особливість?
9. Які ще інституції ЄС задіяні у бюджетному процесі?
10. В яких нормах права ЄС закріплені склад та завдання Рахункової палати? Розкрийте їх зміст.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3];
 Допоміжна: [4; 5; 7; 10; 12; 13; 18; 20; 22; 23];
 Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1; 4; 7].
 Міжнародні видання: [3; 4];

Змістовний модуль 3. Основні підгалузі та інститути міжнародного економічного права**Тема 8. Міжнародне торгове право****План лекційного заняття**

1. Поняття “міжнародне торгове право” та його характеристика.
2. Види торгових договорів.
3. Засоби регулювання зовнішньої торгівлі.
4. Становлення і розвиток ГАТТ/ВТО.
5. Характерні риси, принципи і функції ВТО (COT).

План семінарського заняття

1. Міжнародне торгове право в системі міжнародного економічного права:
 - концептуальні підходи до розуміння поняття “міжнародне торгове право”;
 - співвідношення *lex mercatoria* та міжнародного торгового права;
 - джерела міжнародного торгового права.
2. Міжнародний торговий договір та його види:
 - поняття “міжнародний торговий договір”;
 - класифікація міжнародних торгових договорів та їх характеристика.
3. Засоби регулювання зовнішньої торгівлі:
 - лібералізм та протекціонізм як альтернативні стратегії регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
 - антидемпінгові та компенсаційні мита;
 - характеристика нетарифних форм обмеження торгівлі.
4. Етапи становлення і розвитку ВТО:
 - ідея створення Міжнародної торгової організації та укладення ГАТТ;
 - основні закономірності еволюції ГАТТ від Женевського до Уругвайського раунду;
 - недоліки ГАТТ.
5. Характеристика діяльності ВТО:
 - Маракеська угода про створення ВТО та додатки до неї;
 - основна мета створення ВТО;
 - керівні принципи регулювання торгівлі в рамках ВТО;
 - система керівних органів ВТО.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Вирішення спорів в рамках ВТО.
2. Правове регулювання застосування антидемпінгових процедур в рамках ВТО.
3. Перспективи розвитку ВТО у XXI ст.

Питання для самоконтролю:

1. Як співвідносяться між собою міжнародне торгове право та міжнародне економічне право?
2. Які існують джерела міжнародного торгового права? Охарактеризуйте їх.
3. Які види міжнародних торгових договорів Ви знаєте?
4. Охарактеризуйте еволюційний розвиток ВТО (СОТ)?
5. Якою була основна мета створення ВТО?
6. Охарактеризуйте систему керівних органів ВТО.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3;];

Допоміжна: [4; 5; 7; 10; 20; 30; 34; 36];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [2; 4; 5; 6].

Міжнародні видання: [3; 4];

Тема 9. Міжнародне фінансове право

План лекційного заняття

1. Міжнародне фінансове право: поняття та предмет.
2. Принципи міжнародного фінансового права.
3. Основні цілі та принципи функціонування Міжнародного валютного фонду (МВФ).
4. Механізми надання допомоги в рамках МВФ.

План семінарського заняття

1. Міжнародне фінансове право в системі міжнародного економічного права:
 - види фінансових правовідносин;
 - особливості фінансових правовідносин;
 - концептуальні підходи до визначення предмету міжнародного фінансового права;
 - поняття “міжнародне фінансове право”.
2. Принципи міжнародного фінансового права:
 - характеристика існуючих підходів до класифікації принципів міжнародного фінансового права;
 - відмінності у правових режимах для розвинених держав і держав, що розвиваються.
3. Характеристика МВФ:
 - цілі МВФ;
 - структура органів управління МВФ;
 - джерела фінансування МВФ.
4. Механізми надання допомоги в рамках МВФ:
 - способи надання допомоги: транш-угоди або угоди «стенд-бай»;
 - постійні механізми надання допомоги (компенсаційне, стабілізаційне фінансування та ін.);
 - тимчасові механізми надання допомоги (розширене фінансування, структурного та

посиленого структурного регулювання).

5. Глобальні податки як новий інструмент фінансування розвитку:

- поняття “міжнародний (глобальний) податок”;
- можливі підходи до створення системи глобального оподаткування;
- основні групи глобальних податків.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Політика МВФ щодо надання допомоги: держави, що розвиваються та Україна.
2. Модернізація МВФ та підвищення ефективності його діяльності права?

Питання для самоконтролю:

1. Яке місце займає міжнародне фінансове право в системі міжнародного економічного
2. Які види принципів міжнародного фінансового права Вам відомі?
3. Як Статут МВФ визначає його цілі?
4. Що собою представляє інституційна структура МВФ?
5. За рахунок яких джерел фінансування МВФ реалізує свої статутні завдання?
6. Які ще види (крім традиційних) механізмів надання допомоги, почали використовуватись МВФ після 1963р.?
7. Чи існує усталене змістовне тлумачення поняття “глобальний (міжнародний) податок” у доктрині МП? Які точки зору з цього питання Вам відомі?
8. Які підходи до створення системи глобального оподаткування розглядаються в доктрині як можливі?

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3];
 Допоміжна: [3; 4; 6; 31; 36; 37];
 Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1; 4; 7].
 Міжнародні видання: [3; 4];

Тема 10. Міжнародне податкове право

План лекційного заняття

1. Поняття міжнародного податкового права.
2. Міжнародні організації фіскального співробітництва.
3. Поняття і види міжнародних податкових угод.
4. Проблема подвійного оподаткування та методи її вирішення.
5. Оподаткування електронної комерції.

План семінарського заняття

1. Поняття “міжнародного податкового права”:
 - доктринальні підходи до тлумачення поняття “міжнародне податкове право”;
 - міжнародне податкове право в системі міжнародного права;
 - джерела міжнародного податкового права.
2. Співробітництво держав у сфері оподаткування на рівні міжнародних організацій:
 - загрози глобального характеру щодо традиційної системи оподаткування;
 - класифікація міжнародних організацій фіскального співробітництва;
 - ідея створення міжнародної організації універсального характеру у сфері співробітництва з податкових питань;
 - регіональне співробітництво у сфері оподаткування (на прикладі Міжамериканського центру податкових відомств (CIAT)).
3. Поняття і види міжнародних податкових угод:
 - класифікація міжнародних податкових угод та їх характеристика;
 - договори щодо захисту прав людини як вид міжнародних податкових угод.
4. Подвійне оподаткування та можливі засоби подолання його негативних наслідків:
 - поняття “подвійне оподаткування”;
 - економічне та юридичне подвійне оподаткування;
 - ситуації, в яких можливе виникнення подвійного оподаткування;
 - вирішення проблеми міжнародного подвійного оподаткування за допомогою договірних

міжнародно-правових норм;

– вирішення проблеми міжнародного подвійного оподаткування за допомогою норм внутрішнього законодавства.

5.Оподаткування електронної комерції: сучасний стан та перспективи розвитку;

– роль ОЕСР у розробці підходів до вирішення проблеми оподаткування електронної комерції;

– адаптація традиційного тлумачення постійного представництва у вимірі електронної комерції;

– альтернативні підходи до вирішення проблеми оподаткування електронної комерції.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1.Застосування міжнародних податкових договорів згідно Податкового кодексу України: проблемні аспекти

2.Модельні акти міжнародних організацій та їх роль у забезпеченні розвитку міждержавного співробітництва України в сфері оподаткування

План індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти:

Скласти структурно-логічну схему на тему «Оподаткування електронної комерції», що дозволяє привчати здобувачів вищої освіти до структурування інформації, виділення головного, пошуку взаємозв'язків.

Питання для самоконтролю:

1. Яку роль виконують податки в житті сучасних держав?
2. Які підходи до тлумачення поняття “міжнародне податкове право” існують у сучасній доктрині МП?
3. Яке місце займає міжнародне податкове право в системі міжнародного права?
4. Що представляє собою система джерел міжнародного податкового права?
5. Які види міжнародних організацій фіскального співробітництва Вам відомі?
6. Що розуміють під економічним та юридичним подвійним оподаткуванням?
7. Яка з міжнародних економічних організацій активно працює над розробкою підходів до вирішення проблеми оподаткування електронної комерції? Охарактеризуйте її діяльність.

Рекомендована література:

Основна: [1; 2; 3;];

Допоміжна: [4; 5; 7; 9; 10; 14; 18; 31; 34];

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1; 4; 7;].

Міжнародні видання: [3; 4];

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Міжнародне економічне право»

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 -35 балів							МКР1 -5	Диф. залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів дифер. залік
Загальна к-ть балів за модулем №1	30 балів									
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7			
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	3	3	3	3			
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1			
Модулі	Модуль 2 - 15 балів							МКР2 – 5		
Загальна к-ть балів за модулем №2	20 балів									
Теми	T.8	T.9	T.10							
Відповідь на семінарських заняттях	1	2	2							
Самостійна робота	-	-	1							
Індивідуальна робота	4									

Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5			

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

К-ть балів	Критерії оцінювання
Максимальна кількість балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Середня кількість балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Мінімальна кількість балів	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Недостатня кількість балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі оцінюється від 0 до 5 балів.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи (розробляється відповідно до специфіки дисципліни)

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3
Тестовий блок	2
Всього	5

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (розробляється відповідно до специфіки дисципліни)

Критерії оцінювання	К-ть балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку (розробляється відповідно до специфіки дисципліни)

Критерії оцінювання	К-ть балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який частково розкрив сутність визначень.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проекту або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 4 балів.

Таблиця 4.6

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти (розробляється відповідно до специфіки дисципліни)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
3	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.7):

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамени	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			

60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Критерії оцінювання відповідно до виду робіт, необхідно конкретизувати.

4. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Для оцінки знань здобувачів вищої освіти з дисципліни використовуються такі методи контролю:

– індивідуальне опитування здобувачів вищої освіти (усне та письмове), обговорення творчих робіт; тестування; рішення ситуаційних завдань; модульний контроль; поточно-модульний контроль; комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; диференційований залік.

5. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний та підсумковий контроль проводиться у письмовій, усній та комбінованій формах під час проведення семінарських занять та диференційованого заліку.

Перелік контрольних питань:

Модуль 1.

1. Виникнення норм міжнародно-правового регулювання економічних відносин держав;
2. Характер середньовічних економічних відносин між державами.
3. Міжнародне економічне право Нового часу;
4. Міжнародні економічні відносини і міжнародне право сучасності;
5. Світова економічна криза і формування нової архітектури глобального економічного порядку;
6. Поняття міжнародного економічного права та його предмет;
7. Суб'єкти в міжнародному економічному праві;
8. Джерела міжнародного економічного права та його норми;
9. Співвідношення міжнародного економічного та міжнародного приватного права;

10. Теорія міжнародного господарського права В.М. Корецького;
11. Проблема правосуб'єктності транснаціональних корпорацій в міжнародному економічному праві;
12. Цільові орієнтири міжнародного економічного права;
13. Характеристика основних принципів міжнародного публічного права у світлі розвитку міжнародного економічного права;
14. Характеристика спеціальних принципів міжнародного економічного права;
15. Роль принципів взаємної вигоди, недискримінації та режиму найбільшого сприяння в регулюванні міжнародних економічних відносин;
16. Поняття міжнародного економічного порядку;
17. Економічне співробітництво як правовий обов'язок;
18. Концепція економічної безпеки та її нормативне забезпечення;
19. Міжнародні економічні організації та їх класифікація;
20. Головні органи ООН та їх роль в розвитку економічного співробітництва держав;
21. ЮНКТАД та її значення в розвитку міжнародно-правового співробітництва у сфері економіки;
22. ЮНІДО як провідний орган з надання технологічної допомоги країнам, що розвиваються;
23. Програма розвитку ООН як основний канал надання допомоги в системі ООН;
24. ЮНСІТРАЛ та її роль в процесі нормотворчості в рамках ООН;
25. Характеристика структури та основних напрямів діяльності ОПЕК;
26. Правові засади діяльності ОЧЕС та розвиток співробітництва з нею України;
27. Еволюція співробітництва держав на американському континенті та його сучасний стан;
28. Правові основи співробітництва арабських держав;
29. Економічні співтовариства африканських держав
30. Інтеграційні проекти держав пострадянського простору;
31. Економічне співробітництво азійських держав в рамках АСЕАН;
31. Загальна характеристика митного кодексу
32. Єдиний митний тариф та єдина номенклатура товарів;
33. Визначення митної вартості товарів;
34. Правове регулювання податків в ЄС.
36. Гармонізація податкового законодавства України до стандартів права ЄС.
35. Гармонізація непрямого оподаткування в ЄС;
36. Гармонізація прямого оподаткування в ЄС;
37. Формування бюджетного права ЄС.
38. Рахункова палата: склад, повноваження, функції
39. Принципи побудови бюджету ЄС
47. Етапи бюджетного процесу.
48. Сучасні політичні виклики та бюджет ЄС
49. Механізм бюджетного контролю.

Перелік контрольних питань:

Модуль 2

1. Поняття "міжнародне торгове право" та його характеристика;
2. Види торгових договорів та їх характеристика;
3. Засоби регулювання зовнішньої торгівлі;
4. Становлення і розвиток ГАТТ/ВТО;
5. Характерні риси, принципи і функції ВТО (СОТ);
6. Вирішення спорів в рамках ВТО;
7. Міжнародне фінансове право: поняття та предмет;
8. Принципи міжнародного фінансового права;
9. Основні цілі та принципи функціонування Міжнародного валютного фонду (МВФ);
10. Механізми надання допомоги в рамках МВФ;
11. Глобальні податки як новий інструмент фінансування розвитку;
12. Політика МВФ щодо надання допомоги: держави, що розвиваються та Україна;
13. Поняття міжнародного податкового права;

14. Міжнародні організації фіскального співробітництва;
15. Поняття і види міжнародних податкових угод;
16. Проблема подвійного оподаткування та методи її вирішення;
17. Оподаткування електронної комерції;
18. Застосування міжнародних податкових договорів згідно Податкового кодексу України;
19. Економічне та юридичне подвійне оподаткування;
20. Джерела міжнародного податкового права.

Перелік контрольних питань до підсумкового контролю – диференційований залік

1. Виникнення норм міжнародно-правового регулювання економічних відносин держав;
2. Характер середньовічних економічних відносин між державами.
3. Спільний ринок Європейського Союзу;
4. Міжнародне економічне право Нового часу;
5. Міжнародні економічні відносини і міжнародне право сучасності;
6. Світова економічна криза і формування нової архітектури глобального економічного порядку;
7. Поняття міжнародного економічного права та його предмет;
8. Суб'єкти в міжнародному економічному праві;
9. Джерела міжнародного економічного права та його норми;
10. Співвідношення міжнародного економічного та міжнародного приватного права;
11. Теорія міжнародного господарського права В.М. Корецького;
12. Проблема правосуб'єктності транснаціональних корпорацій в міжнародному економічному праві;
13. Цільові орієнтири міжнародного економічного права;
14. Характеристика основних принципів міжнародного публічного права у світлі розвитку міжнародного економічного права;
15. Характеристика спеціальних принципів міжнародного економічного права;
16. Роль принципів взаємної вигоди, недискримінації та режиму найбільшого сприяння в регулюванні міжнародних економічних відносин;
17. Поняття міжнародного економічного порядку;
18. Економічне співробітництво як правовий обов'язок;
19. Концепція економічної безпеки та її нормативне забезпечення;
20. Міжнародні економічні організації та їх класифікація;
21. Головні органи ООН та їх роль в розвитку економічного співробітництва держав;
22. ЮНКТАД та її значення в розвитку міжнародно-правового співробітництва у сфері економіки;
23. ЮНІДО як провідний орган з надання технологічної допомоги країнам, що розвиваються;
24. Програма розвитку ООН як основний канал надання допомоги в системі ООН;
25. ЮНСІТРАЛ та її роль в процесі нормотворчості в рамках ООН;
26. Характеристика структури та основних напрямів діяльності ОПЕК;
27. Правові засади діяльності ОЧЕС та розвиток співробітництва з нею України;
28. Еволюція співробітництва держав на американському континенті та його сучасний стан;
29. Правові основи співробітництва арабських держав;
30. Економічні співтовариства африканських держав
31. Інтеграційні проекти держав пострадянського простору;
32. Економічне співробітництво азійських держав в рамках АСЕАН;
33. Загальна характеристика митного кодексу
34. Єдиний митний тариф та єдина номенклатура товарів;
35. Визначення митної вартості товарів;
36. Правове регулювання податків в ЄС.
37. Гармонізація податкового законодавства України до стандартів
38. права ЄС.
39. Гармонізація непрямого оподаткування в ЄС;

40. Гармонізація прямого оподаткування в ЄС;
41. Формування бюджетного права ЄС.
42. Рахункова палата: склад, повноваження, функції
43. Принципи побудови бюджету ЄС
44. Етапи бюджетного процесу.
45. Сучасні політичні виклики та бюджет ЄС
46. Механізм бюджетного контролю.
47. Поняття “міжнародне торгове право” та його характеристика;
48. Види торгових договорів та їх характеристика;
49. Засоби регулювання зовнішньої торгівлі;
50. Становлення і розвиток ГАТТ/ВТО;
51. Характерні риси, принципи і функції ВТО (СОТ);
52. Вирішення спорів в рамках ВТО;
53. Міжнародне фінансове право: поняття та предмет;
54. Принципи міжнародного фінансового права;
55. Основні цілі та принципи функціонування Міжнародного валютного фонду (МВФ);
56. Механізми надання допомоги в рамках МВФ;
57. Глобальні податки як новий інструмент фінансування розвитку;
58. Політика МВФ щодо надання допомоги: держави, що розвиваються та Україна;
59. Поняття міжнародного податкового права;
60. Міжнародні організації фіскального співробітництва;
61. Поняття і види міжнародних податкових угод;
62. Проблема подвійного оподаткування та методи її вирішення;
63. Застосування міжнародних податкових договорів згідно Податкового кодексу України.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Міжнародне економічне право-2: навчальний посібник/ І Дахно, В. Алієва-Барановська / Центр навчальної літератури – Київ, 2019 – 368 с.
2. Міжнародне фінансове право: Навчальний посібник / Л.Л. Лазебник, М.Ф. Анісімова / університет ДФС України – [2-ге вид., онов. і допов.]. – Ірпінь, 2017. – 700с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т.89).
3. Бліхар М. М. Фінансове право: навчальний посібник / Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська, О.Б. Мороз, М.М. Бліхар. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. 580 с.

Допоміжна:

1. Кернз В. Вступ до права Європейського Союзу: [Навчальний посібник] / В. Кернз; пер. зангл. – К. : Т-во «Знання» КОО, 2012. – 347 с.
2. Братко І. Правотворча діяльність Організації Об'єднаних Націй у сфері надання міжнародної допомоги країнам, що розвиваються, та країнам із перехідною економікою / Ірина Братко // Наук. зап. ін-ту законодавства Верховної Ради України. - 2012. — № 2. – С. 120-124
3. Данильченко Т. Україна і Світова організація торгівлі: досвід перших років співпраці / Тетяна Данильченко // Наук. зап. ін-ту законодавства Верховної Ради України. – 2013. – № 3. – С. 107-111
4. Письменна В.О. Міжнародне право крізь призму солідаристського та структурно-функціонального підходів / В.О. Письменна // Актуальні проблеми політики-2015.-Вип.54.-С.30-90
5. Духневич А.В. Результати членства України в СОТ / А.В. Духневич // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2011. – № 1. – С. 283-290.
6. Максименко А. В. Глобальні імперативи оподаткування діяльності ТНК. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-7_0-pages-30_34.pdf.- 2015.
7. Рижикова Н.І. Податкова політика України в умовах гармонізації податкового законодавства до європейських стандартів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://journals.urau.ua/index.php/wissn021/article/download/98050/93348>. – 2016.
8. Тимченко Л.Д. Міжнародне право [Текст] : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. - 631 с

9. Мазаракі А.А., Мельник Т. М., Інсарова Н. О. та ін. Зовнішня торгівля України: XXI ст.: монографія; за ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 600 с.
10. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
11. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2411-17>.
12. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2411-17>.
13. Устав Организации Объединенных Наций и Устав Международного Суда [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_010.
14. Статьи соглашения Международного Валютного Фонда, приняты 22 июля 1944 г. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/aa/rus/index.pdf>.
15. Pact of the Arab States, March 22, 1945 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://avalon.law.yale.edu/20th_century/arableag.asp
16. The Constitutive Act of the African Union: adopted in 2000 at the Lome Summit (Togo) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.au.int/en/about/constitutive_act.
17. CHARTER OF THE ORGANIZATION OF AMERICAN STATES [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.oas.org/dil/treaties_A-41_Charter_of_the_Organization_of_American_States.htm.
18. Декларация об установлении нового международного экономического порядка. Резолюция ГА ООН 3201 от 01.05.1974 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.zonazakona.ru/law/abro/240/>.
19. Декларация тысячелетия Организации Объединенных Наций. Резолюция 55/2 ГА ООН от 08.09.2000 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml.
20. Договор об учреждении Евразийского экономического сообщества от 10 октября 2000 г. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.evrases.com/docs/view/3>.
21. Хартия экономических прав и обязанностей государств. Резолюция ГА ООН 3281 от 12 декабря 1974 г. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_077.
22. Киевская декларация о создании Организации за демократию и экономическое развитие ГУАМ от 23 мая 2006 г. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=888_002. Угода про асоціацію між Україною та ЄС [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535
23. Model Tax Convention on Income and on Capital. Condensed version, 22 July 2010. - Paris: OECD Publications, 2010. - 466 p.
24. Типовая конвенция ООН об избежании двойного налогообложения в отношениях между развитыми и развивающимися странами. Док. ST/ESA/340. - Нью-Йорк: Издательство ООН, 2011. - 562 с. - Режим доступу: http://www.un.org/esa/ffd/documents/UN_Model_2011_UpdateRu.pdf.
25. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 № 1629-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1629-15>.
26. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 11.06.1998 р. № 615/98 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=615%2F98>.
27. Програма інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України № 1072/2000 від 14.09.2000 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=n0001100-00>.
28. Щодо імплементації Порядку Денного асоціації Україна-ЄС: Рекомендація Ради Україна-ЄС від 23.11.2009 р. № 1/2009 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/document/243282250/Recommendation%20on%20the%20AA%20implementati on.pdf>.
29. Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу:

- Постанова КМУ від 15.10.2004 р. № 1365 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1365-2004-%EF>.
30. Regulation (EEC) No 1612/68 of the Council of 15 October 1968 on freedom of movement for workers within the Community [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31968R1612:EN:HTML>.
 31. Regulation (EEC) No 1251/70 of the Commission of 29 June 1970 on the right of workers to remain in the territory of a Member State after having been employed in that state [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&numdoc=31970R1251&model=guichett&lg=en.Treaty on the European Union of 07.02.1992 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://europa.eu/eu-law/decision-making/treaties/pdf/treaty_on_european_union/treaty_on_european_union_en.pdf.
 32. Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community, signed at Lisbon, 13.12.2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2007:306:TOC>.
 33. Regulation № 211/2011 of the European Parliament and the Council of 16.02.2011 on Citizen's Initiative [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:065:0001:0022:en:PDF>.
 34. Council Directive 93/109/EC of 6 December 1993 laying down detailed arrangements for the exercise of the right to vote and stand as a candidate in elections to the European Parliament for citizens of the Union residing in a Member State of which they are not nationals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:31993L0109>.
 35. Council Directive 94/80/EC of 19.12.1994 laying down detailed arrangements for the exercise of the right to vote and to stand as a candidate in municipal elections by citizens of the Union residing in a Member State of which they are not nationals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31994L0080&from=EN>.
Council Directive 215/637 of 2.04.2015 on the coordination and cooperation measures to facilitate consular protection for unrepresented citizens of the Union in third countries and repealing Decision 95/553/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/justice/citizen/files/2015_637_en.pdf.
 36. Directive 2004/38/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the right of citizens of the Union and their family members to move and reside freely within the territory of the Member States amending Regulation (EEC) No 1612/68 and repealing Directives 64/221/EEC, 68/360/EEC, 72/194/EEC, 73/148/EEC, 75/34/EEC, 75/35/EEC, 90/364/EEC, 90/365/EEC and 93/96/EEC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:158:0077:0123:en:PDF>.
 37. Директива 2004/38/EC от 29 апреля 2004 г. о праве граждан Союза и членов их семей свободно передвигаться и проживать на территории государств-членов, изменяющая регламент (ЕЭС) № 1612/68 и отменяющая директивы 64/221/ЕЭС, 68/360/ЕЭС, 72/194/ЕЭС, 73/148/ЕЭС, 75/34/ЕЭС, 75/35/ЕЭС, 90/364/ЕЭС, 90/365/ЕЭС и 93/96/ЕЭС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eulaw.edu.ru/documents/legislation/svob_peredv/svoboda_pered12.htm.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційний сайт ООН. URL: <http://www.un.org/ru/index.html>
2. Сайт представництва ООН в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/ua/>
3. Міжнародна морська організація URL: <http://www.imo.org/en/Pages/Default.aspx>
4. Міжнародна організація праці. URL: <http://www.ilo.org/>
5. Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО). URL: <https://www.icao.int/Pages/default.aspx>
6. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://www.coe.int>
7. Офіс Ради Європи в Україні. URL: <http://www.coe.kiev.ua/>
8. Офіційний сайт ЮНКТАД. URL: <http://unctad.org/>
9. Price water house Coopers. URL: <http://www.pwc.com>.

Міжнародні видання:

1. Barnard, C. The Substantive Law of the EU: the Four Freedoms. 4th ed / C. Barnard. – Oxford: Oxford University Press, 2013. – 704 p.
2. Bossche, P. The Law and Policy of the World Trade Organization / P. Van den Bossche, W. Zdouc. 3rd ed. – Cambridge: Cambridge University Press, 2013. – 1112 p.
3. Herdegen, M. Principles of International Economic Law / Matthias Herdegen. – Oxford: Oxford University Press, 2013. – 493 p.
4. Ault, H. Some Reflections on the OECD and the Sources on International Tax Principles / H. Ault // Tax Notes International. – 2013. – June 17. – Pp. 1195-1201

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

На засіданні кафедри міжнародного права Протокол від 20__р. №__

Укладачі:

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни
(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП